Vol.2 №11 (2024). November

Journal of Effective

innovativepublication.uz

Learning and Sustainable Innovation

Haqiqiy sonlar. Haqiqiy sonlar to'plamining xossalari

Qobuljonova Diyora Xusniddin qizi

Fizika yo'nalishi 1-bosqich talabasi

Parpiyev S

Andijon davlat pedagogika instituti

,,Matematika va informatika" kafedrasi o'qituvchisi

Annotatsiya: Matematikaning boshlang'ich, ayni payitda asosiy tushunchalaridan biri son tushunchasidir.Siz maktab kusrida natural son,butun son, ratsional son, haqiqiy son tushunchalari bilan tanishgansiz va ularning xossalarini va amaliy tatbiqlari o'rganganmiz. Bu maqolada haqiqiy son tushunchasini cheksiz o'nli kasrlar yordamida kritish usuli,haqiqiy sonlarni taqoslash haqida soz boradi.

Kalit so'zlar: Ratsional,cheksiz o'nli kasr,to'plam,natural

Abstract: One of the basic concepts of mathematicsat the beginning is the concept of number. You got acquainted with the concepts of natural number, rational number and real number in school courses and organized practical application of their properties.This article discusses the method of comparing real numbers using infinite decimals.

Key words: Rational, infinite fraction,set,natural.

Аннотация: Одним из основных понятий математики вначале является понятие числа. В школъном курсе вы познакомилисъ с понятиями натуралъних чисел,целых чисел,рационалъних чисел, действителъных чисел а мы организовали их свойтва и практическое примененме.

Ключевые слова: Рационалъное, бесконечное сознание, тоталъное , естественое.

Kirish.

Matematik analizning funksiya,limit, yaqinlashish,uzluksiz,hosila, integral kabi tushunchalari haqida muakamal bilimga ega bo'lish uchun avvalo haqiqy sonlar nazariyasini yaxshi bilish lozim.Natural sonlar. Ushbu 1,2,3,4,…,n,…sonlar natural sonlar deb ataladi.Barcha natural sonlar to'plamini N harfi bilan belgilaymiz: N=$\{1,2,3, \dots, n, \dots\}$.Bu to'plam cheksiz to'plam bo'lib,unda taqqoslash qoidasi,qo'shish va ko'paytirish amallari aniqlangan.Uning eng kichik elementi mavjud: $\min_{x\in N} x = 1$; eng katta elementi yo'q.

Ratsional sonlar.Ushbu p/q (p$\in Z, q \in N$)qisqarmas oddiy kasr ko'rinishida ifodalanidan son ratsional son deb ataladi.barcha ratsional sonlar to'plami Q harfi bilan belgilanadi.

$$Q=\{p/q\ p \in Z, q \in N\}$$

Butun sonlar.Natural sonlar ularga qarama qarshi bo'lgan -1,-2,-3,…sonlar va 0 son butun sonlar deb ataladi.Natural sonlarni musbat butun sonlar,-1,-2,-3,…sonlarni manfiy butun sonlar,0,1,2,3,4,… sonlarni esa manfiymas butun sonlar deyiladi.Barcha butun sonlar toplamini Z harfi bilan, barcha manfiymas butun sonlar to'plamini esa Z_0 bilan belgilaymiz.

Xulosa.

Biz matematika fanini yaxshilab o'rganishimiz kerak.Ushbu maqola haqiqiy sonlar to'plami haqida bo'ldi. Maqolar qanday bo'lishi,qaysi mavzuda ekanligidan qatiy nazar bu narsa insonlarga ozgina bo'lsa ham bilim va ma'lumot ilishiga yordam beradi degan umiddaman.Biz nafaqat matematika balki boshqa fanlarni yaxshi o;qib kelajakda yuksak bilimli inson bo;ishimiz kerak.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. G.Xudayberganov, A.K.Vorisov, X.T.Mansurov, B.A.Shoimqulov. Bakalavr yo'nalishidagi talabalar uchun o'quv qo'llanma. Toshkent -2010